

Curtea de Apel Chișinău - instanță de insolvență
Judecător: Eugeniu Clim

DECIZIE

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judcători

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către societatea comercială "Rostral" societate cu răspundere limitată,

în procesul de insolvență a societății comerciale "Rostral" societate cu răspundere limitată,

împotriva Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 emisă în cadrul procesului de insolvență a societății cu răspundere limitată "Rostral" prin care s-a admis cererea Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău de alăturare la cererea introductivă depusă de societatea pe acțiuni "Eliri" și s-a constatat procesul de insolvență față de societatea cu răspundere limitată "Rostral",

c o n s t a t ă :

La 24 februarie 2016 Institutul de Cercetări Științifice "Eliri" societate pe acțiuni a depus cerere introductivă prin care a solicitat emiterea încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive depusă de creditorul Institutul de Cercetări Științifice "Eliri" societate pe acțiuni față de debitorul societatea comercială "Rostral" societate cu răspundere limitată și a aplica măsurile de asigurare prevăzute de lege (f.d. 1, 2).

Prin încheierea din 29 februarie 2016 Curtea de Apel Chișinău a admis cererea introductivă depusă de creditorul societatea pe acțiuni "Eliri", s-a numit în calitate de administrator provizoriu Lupea Victor și s-au aplicat măsurile de autorizare potrivit legii (f.d. 3).

La 29 martie 2016 Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a depus cerere privind alăturarea la cererea introductivă de intentare a procesului de insolvență față de societatea cu răspundere limitată "Rostral" prin care a solicitat intentarea procedurii de insolvență față de societatea cu răspundere limitată "Rostral", admiterea creanțelor fiscale în sumă totală de 320 004, 44 lei și includerea

Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău în tabelul preliminar al creanțelor în calitate de creditor chirografar (f.d. 4).

La 04 aprilie 2016 institutul de cercetări științifice "Eliri" societate pe acțiuni a depus cerere privind retragerea cererii de intentare a procesului de insolvență prin care a solicitat admiterea cererii de retragere a cererii introductive depuse de întreprinderea cu capital străin "Eliri" societate pe acțiuni față de debitorul societatea comercială "Rostral" societate cu răspundere limitată, pronunțarea unei încheieri prin care să fie dispusă încetarea procesului de insolvență.

Prin încheierea din 08 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău admis cererea reprezentantului creditorului societate pe acțiuni "Eliri"-Ceban Vladimir, de retragere a cererii introductive cu privire la intentarea procedurii de insolvență față de debitorul societatea cu răspundere limitată "Rostral" (f.d.11).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 s-a admis cererea Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău de alăturare la cererea introductivă depusă de reprezentantul societății pe acțiuni "Eliri", Ceban Vladimir, s-a constatat insolvențarea debitorului societatea cu răspundere limitată "Rostral" și s-a intentat procesul de insolvență față de societatea cu răspundere limitată "Rostral", s-a ridicat dreptul lui Terzi Nicolae de administrare a societății cu răspundere limitată "Rostral", s-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței, Lupea Victor cu stabilirea obligației de a publica prezenta hotărâre în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 10 zile de la data adoptării (f.d.21-22).

La 25 iulie 2016 avocatul Adrian Berezovschi în interesele societății comerciale "Rostral" societate cu răspundere limitată a depus cerere de recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii din 21 iunie 2016 ca neîntemeiată și ilegală, adoptarea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea introductivă, anularea tuturor grevărilor care au fost aplicate prin încheierea din 29 februarie 2016 și prin hotărârea din 21 iunie 2016 drept neîntemeiate.

În motivarea cererii de recurs au menționat că, consideră hotărârea instanței de insolvență neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată.

În acest sens au menționat că, art. 10 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 prevede expres că temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului.

Articolul 10 alin. (3) din Legea insolvenței prevede că, temeiul special de intentare a unui proces de insolvență constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, au relevat că, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Astfel, creditorul societatea pe acțiuni "Eliri" nu a demonstrat prin careva acte incapacitatea de plată a debitorului "Rostral" societate cu răspundere limitată precum și supraîndatorarea acestuia, astfel cererea introductivă depusă de creditor care a stat la baza intentării procesului de insolvență, poartă un caracter ilegal și neîntemeiat.

De asemenea, au invocat că, instanța de insolvență a dat o apreciere eronată temeiului de insolvență precum și greșit a examinat faptele expuse în cererea introductivă adoptând într-un final o hotărâre ilegală.

Totodată, au menționat că instanța de insolvență nu a luat în considerație prevederile art. 19 alin. (1) din Legea insolvenței, care prevede expres că creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului.

Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal de către organele abilitate despre faptul că se află în întârziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui document echivalent lui în condițiile prevăzute expres de Codul de executare.

Astfel, în final au invocat că, deși la cererea introductivă a fost anexată dovada de notificare pentru intentarea unui proces de insolvență este necesară ca creanța certă și lichidă să fie confirmată printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă.

Suplimentar, au menționat că, creditorul s-a folosit cu rea-credință de drepturile sale procesuale și a dus instanța de insolvență în eroare (f.d. 23,24).

La 18 octombrie 2016 administratorul procesului de insolvență a societății cu răspundere limitată "Rostral" Lupea Victor a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca tardivă.

În motivarea referinței a motivat că hotărîrea recurată a fost pronunțată la 21 iunie 2016, în ședința de judecată participînd N. Terzi reprezentantul debitorului împreună cu apărătorul său, respectiv, cunoșteau despre hotărîre de la data pronunțării. Cererea de recurs a fost înregistrată la 25 iulie 2016, în timp ce termenul a expirat la 06 iulie 2016, nefiind solicitată repunerea în termen.

În conformitate cu art. 356 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În acest sens, menționăm că, art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că, hotărîrile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Dispozitivul hotărîrii a fost emis de Curtea de Apel Chișinău la 21 iunie 2016. Cererea de recurs a fost depusă la 25 iulie 2016, respectiv, instanța de recurs urmează să se pronunțe asupra termenului de contestare a hotărîrii.

Potrivit prevederilor art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept, să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum e menționat supra, hotărîrea instanței de insolvență a fost emisă la 21 iunie 2016.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 21 iunie 2016 la examinarea cauzei civile a fost prezent reprezentantul debitorului societății cu

răspundere limitată ”Rostral”, Berezovschi Adrian care a solicitat respingerea cererii introductive și intentarea procesului de insolvență, ca neîntemeiată și totodată a recunoscut că societatea debitoare are datorii la bugetul de stat (f.d.19, 20).

Distinct de cele relatate, conchidem că, în conformitate cu art. 10 din Legea insolvenței, temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvență constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

În cadrul procesului de insolvență, instanța de insolvență a examinat raportul cu privire la executarea măsurilor de asigurare la societatea cu răspundere limitată ”Rostral” dispuse prin încheierea Curții de Apel Chișinău la 26 februarie 2016 în care este constatat că societatea cu răspundere limitată ”Rostral” este supraîndatorată, deoarece suma datoriilor depășește suma activelor întreprinderii reflectate în raport, este în incapacitate de plată, deoarece mijloacele financiar disponibile nu permit achitarea plăților ajunse la scadență (f.d. 5-7).

De asemenea, a fost examinat tabelul preliminar al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului potrivit căruia valoarea totală a creanțelor garantate și chirografare este de 3 412 015,42 lei (f.d. 8,9).

Respectiv, debitorul cunoștea motivele care au stat la baza emiterii deciziei și avea posibilitatea reală de a contesta decizia în termenul prevăzut de lege cu expunerea motivelor de fapt și de drept și prezentarea probelor de rigoare.

Cu toate acestea recurentul a depus cererea de recurs peste o lună și 4 zile, cu depășirea de 19 de zile a termenului de depunere a recursului.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Alineatul (3) al articolului în cauză prevede că, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În speță recurentul nu a solicitat repunerea în termen.

Suplimentar relevăm, că, în cauza Ponomaryov către Ucraina, Curtea a notat că, sistemele legale ale multor state prevăd posibilitatea extinderii termenelor procedurale dacă există motive valabile care să justifice acest lucru. În același timp, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucura de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că o situație similară a fost deja examinată în cauza Popov contra Moldovei (nr. 2), (nr. 19960/04, § 53, 6 decembrie 2005), în care Curtea a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea pârâtului în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil.

Subsecvent, reținem că conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său. Or, fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să se intereseze care este soluția luată de instanța de judecată, după depunerea cererii de apel (cazul Van Harn versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Luând în considerație cele expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă urmează să fie respinsă ca tardivă.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012 Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul înaintat de avocatul Adrian Berezovschi în interesele societății cu răspundere limitată ”Rostral”, în proces de insolvență fiind depus tardiv.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari